

Біленець Д.А.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри міжнародного та митного права

Чернівецького юридичного інституту

Національного університету «Одеська юридична академія»

СПРОЩЕНИЙ МИТНИЙ КОНТРОЛЬ: ДВОКАНАЛЬНА СИСТЕМА В ПУНКТАХ ПРОПУСКУ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Двоканальна система з «червоним» та «зеленим» коридорами є спрощеною процедурою контролю. Вона сприяє прискоренню пасажиропотоку та дозволяє ефективно захищати державні інтереси без зниження якості митного контролю та збільшення кількості співробітників митних органів.

До речі, двоканальну систему митного контролю було запроваджено в Україні наказом Державної митної служби України «Про затвердження Порядку митного контролю та митного оформлення предметів, що переміщуються громадянами авіаційним транспортом, із застосуванням двоканальної системи («зелений» та «червоний» коридори)» від 16 серпня 2001 р. № 561[1].

На території України двоканальна система розташована у пунктах пропуску зони митного контролю – в аеропортах, морських та річкових портах та у пунктах пропуску через Державний митний кордон України.

Відповідно до ст. 366 Митного кодексу України передбачена двоканальну систему контролю товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Відповідно до ч. 1 цієї статті, двоканальна система – це спрощена система митного контролю, яка дає громадянам змогу здійснювати декларування, обираючи один із двох каналів проходу (проїзду транспортними засобами особистого користування) через митний кордон України. Такі канали мають свої позначення відповідно зеленого та червоного кольорів, так звані «зелений коридор» та «червоний коридор». Основна їхня відмінність полягає у тому, що «зелений коридор» призначений для декларування шляхом вчинення дій громадянами, які

переміщують через митний кордон України товари в обсягах, що не підлягають оподаткуванню митними платежами та не підпадають під встановлені законодавством заборони або обмеження щодо ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території і не підлягають письмовому декларуванню, а «червоний коридор» призначений для усіх інших громадян. Це зроблено для зручності осіб, які перетинають митний кордон України, тобто, якщо ви бажаєте виїхати за кордон і у вас немає товарів, які підлягають оподаткуванню митними платежами, перебувають у вільному товарообігу і потребують письмового декларування, ви, не гаючи часу на очікування, обираєте «зелений коридор» та перетинаєте кордон [2].

Однак, як усім відомо, при перетинанні кордону необхідно пройти також процедуру митного огляду. Митний кодекс встановлює відповідальність за порушення цієї процедури. Так, ст. 471 Митного кодексу України передбачає порушення встановленого цим Кодексом порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю, тобто переміщення через митний кордон України особою, яка формою проходження митного контролю обрала проходження (проїзд) через «зелений коридор», товарів, переміщення яких через митний кордон України заборонено або обмежено законодавством України, або товарів у обсягах, що перевищують неоподатковувану норму переміщення через митний кордон України. У цій статті слід звернути увагу на те що, що переміщення товарів відбувається через «зелений коридор», тобто, як зазначалося вище, без заповнення декларації [2].

Двоканальна система митного контролю застосовується як при в'їзді громадян на митну територію України, так і при виїзді за її межі з відповідним обладнанням «зеленого» та «червоного» коридорів.

«Зелений» коридор являє собою визначену на території аеропорту (приміщенні аеропорту) смугу руху, де митний контроль здійснюється за спрощеним порядком для громадян, що переміщують через митний кордон України предмети, які не підлягають обов'язковому письмовому декларуванню або

митному оподаткуванню і на переміщення яких через митний кордон України не встановлено заборон чи обмежень.

«Червоний» коридор є смугою руху, на якій митний контроль здійснюється стосовно переміщуваних громадянами через митний кордон України предметів, що підлягають обов'язковому декларуванню, у тому числі й тих, що підлягають митному оподаткуванню та на переміщення яких через митний кордон України встановлено заборони чи обмеження.

Перед входом до коридорів на інформаційних стендах має бути розміщено інформацію про митні правила для громадян. Ознайомившись з нею, громадянин має можливість обрати проходження митного контролю за спрощеним порядком та усним декларуванням предметів («зеленим» коридором) або з обов'язковим письмовим декларуванням («червоним» коридором).

Слід зазначити, що із зростанням рівня інформованості громадян про чинні у державі митні правила у кілька разів зменшуються випадки заведення справ про порушення митних правил, пов'язаних із приховуванням від митного контролю та недекларуванням (як усним, так і письмовим) громадянами предметів та цінностей (зокрема, незначних сум валюти).

Напрямки руху громадян розміщуються на табло та мають бути позначені зеленим та червоним кольорами.

Смуги руху по «зеленому» та «червоному» коридорах конструктивно облаштовуються так, щоб не перетиналися шляхи громадян, які ними прямують.

Громадяни самостійно приймають рішення щодо проходження митного контролю «зеленим» чи «червоним» коридором. При проходженні громадянином митного контролю «зеленим» коридором посадова особа митниці може запропонувати громадянину пред'явити авіаційний квиток та паспорт або інший документ, що посвідчує особу. При цьому митник має роз'яснити умови проходження митного контролю цим коридором та може проводити опитування громадянина за пунктами митної декларації. При порушенні громадянином митних правил посадова особа митниці складає відповідний протокол.

За рішенням посадової особи митниці у «зеленому» коридорі може здійснюватися вибірковий контроль предметів громадян із розпакуванням багажу. На вимогу митника громадянин зобов'язаний пред'явити вміст багажу.

Якщо громадянин помилково обрав «червоний» коридор, посадова особа митниці, за наявності підстав, вправі здійснити митне оформлення відповідно до умов «зеленого» коридору.

У режимі «червоного» коридору митне оформлення здійснюється на загальних підставах. При цьому громадянин має подати письмову митну декларацію [3].

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Порядку митного контролю та митного оформлення предметів, що переміщуються громадянами авіаційним транспортом, із застосуванням двоканальної системи («зелений» та «червоний» коридори): *Наказ ДМСУ від 16.08.2001 р. № 561. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0775-01> (втратив чинність)*
2. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.*
3. Який він – новий Митний Кодекс України? *[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/> (дата звернення 11.02.2021).*

Закаленко О.В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОЗОВІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВІСТЬ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

При дослідженні правових явищ, вирішенні тих чи інших наукових завдань з метою встановлення істини вчені-юристи використовують різні юридико-технічні прийоми. Одним із найпоширеніших і таких, що найчастіше застосовується, прийомів юридичної техніки є класифікація.